

UTKAST OSLOREGIONENS HØRINGSSVAR PLANPROGRAM REGIONALE PLANER VIKEN

Til behandling i interessepolitisk utvalg og styret, september 2021

Innledning

Osloregionen interkommunalt politisk råd takker for invitasjonen til å gi innspill til Viken fylkeskommunes planprogram for regionale planer. Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Osloregionens innsatsområder er følgende:

- Areal, transport, mobilitet og logistikk
- Klima og miljø
- Konkurranseskraft og attraktivitet
- Felleskap og samarbeid

Osloregionens høringssvar er knyttet til ovennevnte innsatsområder og forankret i strategier, herunder [Strategiske føringer for Osloregionen 2021-2024](#), [Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen](#), samt våre uttalelser til [Nasjonal Transportplan 2022-2033](#), [Klimaplan 2021-2030](#) og [Klimakur 2030](#).

Høringssvar

Viken fylkeskommune ber i sitt høringsbrev spesielt om innspill på fem konkrete spørsmål. Nedenfor har Osloregionen IPR gitt innspill på tre av spørsmålene. I tillegg er det gitt ytterligere merknader knyttet til de ulike kapitlene i planprogrammet.

Innspill på Viken fylkeskommunes spørsmål.

- Har dere kunnskapsgrunnlag som er relevant for det videre planarbeidet og som bør inkluderes i planprogrammet?
 - Osloregionen IPR ga i april et oppdrag til NIBR/OsloMet om kunnskapsgrunnlag for vurdering av utvikling av hovedstadsregionen mot 2030. Rapporten sammenstiller empiriske data for utviklingen i Osloregionen på ulike parametre som også vil være relevante for Viken fylkeskommune å få innsyn i. Dette kan være spesielt relevant for Regional plan for areal og mobilitet og Regional plan for kompetanse og verdiskaping. Rapporten drøfter også regionalt samarbeid. Rapporten vil ferdigstilles ca 1. oktober 2021.
 - Osloregionen IPR har i perioden 2019-2020 gjennomført et gods- og logistikkprosjekt, med flere delrapporter. Rapportene er tilgjengelig på våre nettsider.
 - Osloregionen IPR har fulgt arbeidet med NTP 2022-2033 over flere år og har avgitt flere høringsinnspill, der også Viken fylkeskommune har deltatt i arbeidet. Høringssvarene er tilgjengelig på våre nettsider.
 - NIBR/Oxford Research leverte i desember 2017 rapporten [«Innovasjonsmiljøer og –politikk på Østlandet - fortrinn, muligheter og utfordringer» \(NIBR-rapport 2017-17\)](#). Denne ble gjennomført på oppdrag fra Østlandssamarbeidet, Osloregionens Europakontor og Osloregionen IPR. Rapporten dokumenterer sterke næringsklynger og kompetansemiljøer for hele Østlandet innen fremtidsrettede

næringer, og der kompetansemiljøene går på tvers av fylkesgrensene. Rapporten peker på et potensiale for mer samarbeid på tvers av fylkesgrenser.

- [Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen](#) ble vedtatt av styret i Osloregionen i 2016. Denne inneholder delstrategier på flerkjernet region, by- og tettstedsutvikling, naturgrunnlag og blå-grønn struktur, godslogistikk og transportsystemer.
- Hvordan ønsker dere å bli involvert i det videre planarbeidet?
 - Planprogrammets kapittel 6.3 beskriver medvirkningsopplegget. Osloregionen IPR representerer et strategisk samarbeid på tvers av kommuner og fylkesgrenser. Vi ønsker å bli involvert i planarbeidet, der det er hensiktsmessig.
- Hva er det viktigste langsiktige arbeidet eller strategien dere jobber med som kan ha betydning innenfor den enkelte plan?
 - Osloregionens IPR har vedtatt 4 innsatsområder for 2021-2024, se innledningen over. Dette er innsatsområder som er relevante for Viken fylkeskommunes planarbeid, spesielt Regional plan for areal og mobilitet og Regional plan for kompetanse og verdiskaping. Videre viser vi til kommende NIBR-rapport (omtalt ovenfor) som er kunnskapsgrunnlag for vårt strategiske arbeid.

Innspill til kapittel 4.2. Regional plan for areal og mobilitet

Osloregionen IPR etterlyser konkrete føringer i planprogrammet for hvordan Viken fylkeskommune ser for seg samarbeidet med nabofylkene på areal og mobilitet og spesielt hvordan samarbeid med Oslo kommune blir ivaretatt i ny regional plan. Vi henviser her til Regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus, vedtatt i 2015. Denne planen ble utviklet gjennom Plansamarbeidet, som var et pålagt plansamarbeid fra Stortinget til Oslo og Akershus.

Samordnet areal- og transportplanlegging, på tvers av forvaltningsnivå, bør være en tydelig føring som bør vektlegges i planarbeidet. Mer samordnet planlegging vil bidra til å nå klimamål, redusere utslippene fra transportsektoren og bidra til en bærekraftig by- og tettstedsutvikling.

Masseforvaltning er nevnt i planprogrammet. Osloregionen vil peke på utfordringen, mht utslipp, framkommelighet og trafikksikkerhet i forbindelse med transport av masser fra store infrastrukturprosjekter. En betydelig andel av utslippene fra tyngre kjøretøy i Osloregionen er knyttet til transport av masser. Vi vil påpeke behovet for at dette inngår i tema «bærekraftig masseforvaltning». Viser bl.a. til Osloregionens gods- og logistikkprosjekt og prosjektet Bærum Ressursbank.

For å lykkes med omlegging til nullutslipp og fornybart drivstoff for de tyngre kjøretøyene må det tilrettelegges for utbygging av ladeinfrastruktur og infrastruktur for fornybart drivstoff. De ulike forvaltningsnivåene har en rolle i dette arbeidet, sammen med private aktører. Dette bør omtales i planarbeidet.

Under innsatsområde 6 bør forurensing fra landbruk og avløp til vassdrag og Oslofjorden nevnes spesielt. Vi henviser her til Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden, lagt frem av regjeringen i mars 2021.

Innspill til kapittel 4.3. Regional plan for kompetanse og verdiskaping

Osloregionen IPR viser til utredning fra NIBR/Oxford Research «Innovasjonsmiljøer og –politikk på Østlandet - fortrinn, muligheter og utfordringer» (NIBR-rapport 2017-17). Osloregionen mener potensialet og behovet for økt samarbeid på tvers av fylkesgrenser innenfor områdene kompetanseutvikling, innovasjon og verdiskaping bør omtales.

Planprogrammet viser til de sterke kompetansemiljøene i Viken. Osloregionen foreslår at planprogrammet også inkluderer/omtaler ambisjoner for internasjonal konkurraneevne og behovet for internasjonal profilering av regionens sterke kompetansemiljøer.

Næringslivet og academia har behov for å tiltrekke seg kompetente medarbeidere og investeringer for å styrke sin konkurransekraft. Osloregionen foreslår at planprogrammet også omtaler behovet for et samarbeid mellom offentlig og privat sektor for å tiltrekke seg talenter og investeringer til regionen.

Innspill til kapittel 5.1. Samarbeid

Som interkommunalt politisk råd med 65 kommuner i Viken, Innlandet og Vestfold og Telemark fylker og Oslo kommune har Osloregionen et hovedfokus på et regionalt samarbeid på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Osloregionen etterlyser mer konkrete føringer i planprogrammet på regionalt samarbeid, på tvers av grensene.

I *kapittel 7 Forholdet til våre naboer* står det følgende:

«De nye regionale planene skal utarbeides på en slik måte at de ikke setter etablerte samarbeid og avtaler i spill.

Vi må bygge videre på eksisterende samarbeidsstrukturer og partnerskap med tilgrensende fylker, regioner, kommuner og andre samarbeidspartnere også internasjonalt, og utvikle nye der det er behov for å supplere. I planprosessen skal vi avklare hvordan vi skal videreføre de etablerte samarbeidene.»

Osloregionen IPR støtter Viken fylkeskommune i at de regionale planene må følge opp etablerte samarbeid og avtaler. Vi understreker viktigheten av samarbeid og partnerskap på tvers av kommune- og fylkesgrenser og det internasjonale samarbeidet. Osloregionen inviterer Viken fylkeskommune til å slutte seg til Osloregionen interkommunalt politisk råd.